Doğan Kardeş

SAYI 31 | 31 TEMMUZ 1972 | 100 KURUŞ

KÜÇÜK KILIÇ - KALKAN EKİBİ

Sizin İçin Bir de Güzel Hikâyemiz Var:

UZUNKULAK AMCANIN KIZAĞI

KAPLANLAR VADISI

ÖZET: Monroe ailesini kızılderililerin elinden kurtaran Büyük Avcı Ted, Monroe'den uzaklaştığında, sarı geyik Stella'ya saldırır. Durumu öğrenen Ted, işin içyüzünü öğrenmek için araştırmalara başlar..

ARKASI VAR

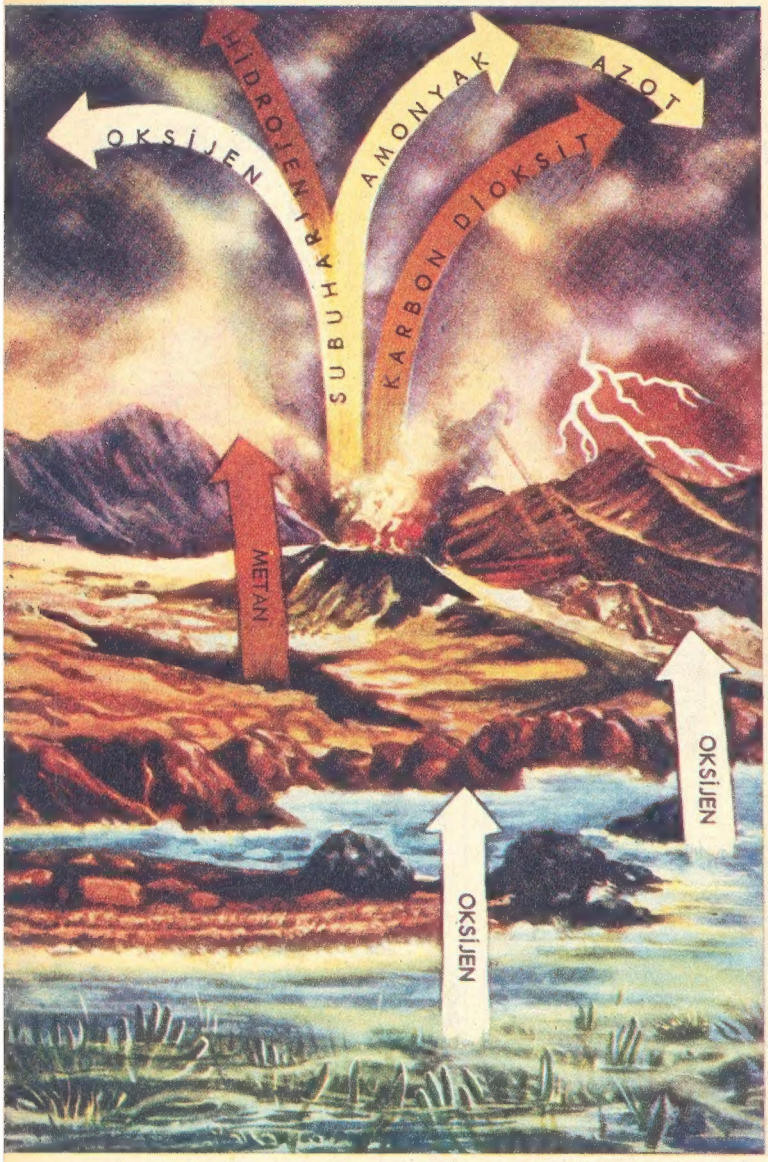

Atmosfer bir çok gazların ve su buharının karışımından meydana gelir.

Dünyamızı Çepeçevre Kaplayan ATMOSFER Nasıl Oluştu?

Eskiden evreni meydana getiren maddelerin sadece katı ve sıvı olduğu sanılıyordu. 17. Yüzyılın ortalarına doğru doğadaki maddelerin birinin de «Gaz» olduğu anlaşıldı. 18. Yüzyılın sonlarında, Lavoisier adlı bir bilgin havayı meydana getiren gazların hangi gazlar olduğunu araştıran ilk bilgin oldu. Daha sonra Lord Rayleigh ve Ramsay adlı bilginler hava üzerindeki çalışmalarını derinleştirdiler ve havada neon, argon, kripton, hidrojen, azot ve su buharı olduğunu gösterdiler.

Dünyamız, aslında boşlukta dönen yoğun bir helyum ve hidrojen kütlesiydi. Kesin olarak bilinmemekle beraber, güneşin saldığı çok yüksek ısının yoğun durumda bulunan bu iki gazı damıtarak kızıl bir kabuk meydana getirdiği sanılmaktadır. Daha sonra yanardağlardan, kırık ve çatlaklardan çıkan karbondioksit, subuharı, amonyakla birlikte kabuktaki helyum ve hidrojen dışarı çıkarak bugünkü atmosferi meydana getirmişlerdir.

Bir çok gazların ve su buharının karışımından meydana gelen atmosfer jeolojik çağlar öncesinde, elektrik yüklü yıldırımlar ve güneş radyasyonlarının etkisiyle hidrojen ve oksijen durumuna geçmiştir. Yeryüzündeki maddeler bu gazları daima yenilediği için gazların oranı aynı kalır.

31 TEMMUZ 6 AĞUSTOS ARASI

● **31 TEMMUZ 1886**
Ünlü Macar bestekârı Liszt ölmüştü.

● **1 AĞUSTOS 1914**
1. Dünya Savaşı başlamıştı. Dört yıldan fazla süren ve başladığı tarihe dek dünya tarihinde bir benzeri daha bulunmayan bu savaş 1 Ağustos 1914 günü Avusturya - Macaristan veliahdi Arşidük ferdinand'ın Sırp tedhişçisi tarafından öldürülmesiyle başlamıştı. Savaş; «İtilâf» ve «İttifak» devletleri arasında çıkmış ve savaş sırasında her iki grup da çok kayıp vermişti.

● **2 AĞUSTOS 1930**
Aktör Fehim Efendi ölmüştü.

● **3 AĞUSTOS 1492**
Kristof Kolomb Santa Maria gemisiyle denize açılmıştı.

● **4 AĞUSTOS 1875**
Danimarkalı Masal yazarı Andersen ölmüştü.

DOSTUMUZ ATOM ⑮

Atomun tehlikeleri gerekli tedbirleri almakla sıfıra iner, ama yararları saymakla bitmez.

İnsanoğlu yüzyıllardır ateşten yararlanmaktadır. Tecrübeleri, ateşin kendisini ısıtacağı gibi dikkat etmezse elini yakacağını da göstermiştir. Emrindeki atom gücü ile insanlık gene aynı durumla karşı karşıyadır. Büyük bir enerji kaynağı olan atom gözle görülmeyen radyasyon yayan tehlikeli bir maddedir.

Reaktörlerde atomun enerjisi kullanılabilir hale getirilirken bir takım zincirleme reaksiyonlar olur ve çevreye bol miktarda güçlü gama ışınları ile nötronlar yayılır. Bilindiği gibi gama ışınları ile nötronlar insan sağlığı için son derece zararlıdır. Bu iki etkiye maruz kalan bir insan radyasyon hastalığına tutulduğu gibi kolaylıkla hayatını da kaybedebilir. Reaktörlerde çalışan bilim adamları devamlı sağlık kontrolu altında tutulurlar. Reaktör çekirdeğinin ise nötron yayılmasını önleyen bir su havuzu ve kalın beton duvarlarla çevrili olması çok normaldır.

Atomun tehlikeleri gerekli emniyet tedbirleri alındığında sıfıra iner ama yararları saymakla bitmez. Pek çok madde reaktör odalarına konularak radyo aktif hale getirilebildiğinden bilim ve teknik dünyası son derece verimli bir kontrol imkânı kazanmıştır. Bilirsiniz, çok yaygın bir atasözü vardır: «Saman yığınında İğne bulunmaz.» diye. Atom sayesinde artık bu sözün bile bir anlamı kalmadığını kolaylıkla belirtebiliriz. Eğer iğneyi reaktöre koyarsak radyo aktif hale gelir ve saman yığınına atarsak bir Geiger sayacı ile bulunması son derece kolay olur. Bu basit örneği göz önünde tutarak teknik çalışmalardan bol miktarda gerçek örnekler verebiliriz. Mühendis geliştirdiği çelik pistonun aşınmasını mı ölçmek istiyor? İçine biraz radyo aktif madde katar, pistonu çalıştırır. Deney sonunda motor yağını Geiger sayacı ile bir kontrol etti mi istediği netice önündedir. Petrol rafinerisindeki boru hatlarında kaçak mı var? Yoksa hangi borudan ne aktığı mı bilinmiyor? Ham petrole veya yan ürünlerine biraz radyo aktif madde karıştırıp Geiger sayacını çalıştırmak yeterlidir. Bitkilerin, hayvanların ve hatta biz insanların vücutlarındaki dolaşımlar mı merak ediliyor? Özsuya veya kana biraz radyo aktif tuz karıştırmak bilinmeyenleri hemen ortaya koyar.

Bu örnekleri elinizdeki Doğan Kardeş gibi yüzlerce mecmuayı dolduracak kadar çoğaltmak mümkündür. Dostumuz atom böylece hayatın her alanında bilinmeyenleri azaltmak, insanoğluna refah getirecek yeniliklerin anahtarını sunmak amacında olduğunu kesinlikle ispatlamıştır.

Haftaya
Atom, Savaş ve Barış

● **5 AĞUSTOS 1921**

Mustafa Kemal Başkumandanlığa getirilmişti.

● **6 AĞUSTOS 1945**

II. Dünya Savaşına son veren atom bombası ilk kez bu tarihte Hiroşima şehrine atılmıştı. Dünya tarihinde en büyük tahribat olarak bilinen bu olay Hiroşima'nın haritadan silinmesine yol açmıştır.

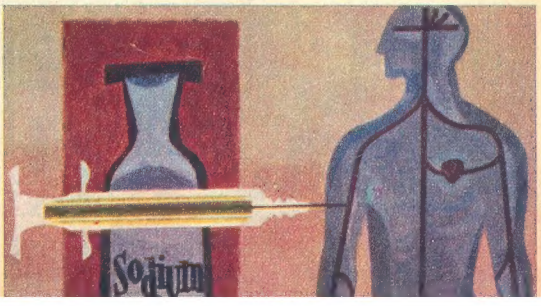

Bitki ve hayvan incelemelerinden başka, insan vücudundaki bazı sırları bulmak da atom sayesinde mümkün olur.

ZAMANIN ÖTESİNDE

4 Düşünceyi Okuyan Makine

"MARSLILAR YERYÜZÜNDE" ADINDA BİR ROMAN OKUMUŞTUM. ORADA AYAKLI MAKİNELER VARDI.

İŞTE, DÜŞÜNDÜĞÜN ŞEYLER BİRDEN ORTAYA ÇIKTI.

KÖTÜ ŞEYLER DÜŞÜNME DEMEDİM Mİ BEN SANA?

BİR DAKİKA GEÇMEDEN..

ŞİMDİ YANDIK... KAÇACAK YER YOK...

BİRDEN IŞINLAR SAÇILDI...

ATEŞŞŞŞ!..

LİZ'LE SİM HAVAYA UÇTUKTAN SONRA SAĞ OLARAK YERE KONMUŞLARDI...

NASIL OLDU DA SAĞ KALDIK, ANLIYAMIYORUM.

"KUŞ GİBİ UÇACAĞIZ" DİYE DÜŞÜNMÜŞTÜM...

AAAAĞH!

KAÇAKLARI YAKALADIK!

YABANCI ADAM KONUŞTU...

EVET, DELİKANLI... DEDİĞİN GİBİ... İŞTE BİZİM ŞU MAKİNEMİZ DÜŞÜNCELERİ OKUYUP GERÇEKLEŞTİRİYOR. BURASI BİR DENEME MERKEZİ...

İSTEYEN BURAYA GELİR, ZAMANIN ÖTESİNDE YAŞAR, DİNLENİR, HEYECANLI SERÜVENLER GEÇİRİR!

OLUR ŞEY DEĞİL! NE DÜŞÜNÜRSEK OLUVERİYOR! DÜŞÜNCELERİMİZİ OKUYAN BİRİ VAR SANKİ!

ARTIK ZAMANIN BERİSİNE DÖNMEK İSTİYORUZ!

DER DEMEZ...

İŞTE YİNE AYAKLARIM YERDEN KESİLDİ!

KORKMA LİZ, DÜNYAMIZA DÖNÜYORUZ.

BİR SANİYE SONRA...

ŞİMDİ ANLADIM, SİM. SİNEMADAN ÇIKARKEN O FİLİM ÜZERİNDE TARTIŞIP HAYALLERE DALMIŞTIK YA...

KORKU SAÇIYOR

EVET, LİZ. DEMEK Kİ İNSAN HAYALİNDE İSTEDİĞİ DÜNYAYA GİDERMİŞ...

GELECEK HAFTA: ZAMANIN ÖTESİNDE YENİ BİR MAÇERA

FIRTINA KUŞLARI

GELECEK HAFTA: UZAYDA SAVAŞ!..

Her Şey Kendi Boyuna Göre

Herkesin hayatta bir merakı vardır. Özellikle evlerinde kedi, köpek gibi ev hayvanları besleyenler günümüzde gittikçe artıyor. İşte bunlardan biri de İngiltere'nin küçük bir kasabasında yaşayan Bayan Tomson. Yaşlı bir kadın olan Bayan Tomson, beyaz, minicik köpeğine hastalık derecesinde bağlı. Üstelik minik köpeği Mopi için evinde özel bir kısım bile ayırmış. Mopi'nin dairesi, kendi boyuna yakışan eşyalarla dolu, ama bu eşyaların hepsi, bizim hemen her gün kullandığımız cinsten. Mutfak malzemesinden tutun da, Mopi'nin ayakkabı dolabına kadar her şeyi var.

Mopi, minik misafir odasında, kendisi için özel olarak yapılan koltuklarda oturuyor. Komşu köpeklerini de zaman zaman misafir ettiği oluyor.

Mopi'nin yatak odası da bir âlem. Minicik bir süs köpeği olan Mopi'nin yattığı şık yatak bir erkek ayakkabısından pek az büyük.

Bayan Tomson sevgili köpeğine çeşitli marifetler de öğretmiş. Minik oyuncak ütüyü patisiyle tutan Mopi, oyuncak tava ve tencereleri de istediği yerlere taşıyıp, oyunlar oynuyor. Tıpkı evcilik oyunu oynayan kızlar gibi!

ÇOCUKLAR SORUYOR

• Atlar Uyurlar mı?

Bütün canlı varlıklar gibi atların da hayatlarını sürdürebilmeleri, yaşama düzenlerini koruyabilmeleri için uykuya ihtiyaçları vardır. Yalnız atların uykuları biz insanlarınkinden epeyce farklıdır. Atların bacak kemiklerinin eklem yerleri kendilerine mahsus bir özellik taşır. Atlar çoklukla geceleri, bacak eklemlerini kilitleyerek, ayakta uyurlar. Ancak genç olan taylar yatarak uyurlar. Atın uykusu çok hafiftir, on dakika uyur, on dakika uyanık kalır. Böylece geceyi tamamlar. Bizler günde sekiz saatlik deliksiz bir uyku ile zor yetinebildiğimiz halde atların onar dakikalık kısa uykularla dinlenebilmeleri hayvanlar âleminin garip gerçeklerinden sadece biridir.

• En Küçük Bitki Hangisidir?

Bitkilerin en küçüğü öylesine küçüktür ki, normal gözle görülmesi imkânsızdır. Ancak bir mikroskobun büyütücü mercekleri altında minik cüssesini görmeye imkân vardır. En küçük bitkiler milyonlarca yıl önce dünyamızın uçsuz bucaksız denizlerinde yaşayan ilk canlı varlıklara benzerler. Belki inanmayacaksınız ama yediğiniz ekmeğin lezzetini sağlayan maya bu küçük bitkilerden meydana gelmiştir. Nemli yerlerde bırakılan yiyecekler üzerinde görülen küf de bu bitkilerin eseridir. Uzun süre nemli bir köşede bırakılan bir parça ekmeğin, bir dilim peynirin üzerini kaplayan pamuk gibi yeşilimsi mavi madde de minik bitkilerin diğer bir eseridir.

Gene nemli yerlerdeki ağaçlar üzerinde büyüyen yosunlar da en küçük bitkiler arasında yer alırlar. Bu bitkilerin tohumları ve çekirdekleri yoktur, çiçek açmalarını beklemek ise imkânsızdır.

• Sabun Kirleri Nasıl Temizler?

Hiç kirli ellerinizi sabunlamadan musluğun altına tutup temizlemeyi denediniz mi? Denemedinizse bir deneyin, bakalım ne olacak? Herhalde kirlerin olduğu gibi yerinde durduğunu göreceksiniz. Ama sabunu elinize alıp biraz kirli yerler üzerinde gezdirip ellerinizi oğuşturduğunuzda kirlerin akıp gittiğini göreceksiniz. Neden acaba?

Kir parçacıkları elin kıvrımları, girintileri arasına girerek deriye yapışırlar. Elinizi ıslatıp sabunladığınızda binlerce minik köpük oluşur. Bu köpükler aslında içi hava dolu su balonlarıdır. Kir parçacıklarına yapışırlar. Bu yüzden kirli elinizi kaplayan köpük kirli siyah bir renk alır. Elinizi suyun altına tuttuğunuzda kirli köpük akarak ardında temiz bir deri bırakır. Bazan çok kirli ellerdeki köpüğün birden sönmesi oluşan köpüklerin kire doymasından ve yeni kir alacak köpüklerin bulunmamasındandır. Bu durumda elleri güzelce bir kere daha sabunlayıp durulamak gerekir.

• Meteoroloji Nedir?

Çeşitli iklim durumlarını inceleyen ve hava durumlarına ait tahminler yapan bilim dalına meteoroloji adı verilir. Bildiğiniz gibi dünyamızın üzerinde pek çok değişik iklim ve bunların eseri olarak farklı hava durumları vardır. Çeşitli rüzgârlar, yağmur ve kar yağışları, sis gibi olaylar bu bilim dalının konularından sadece bir kaçıdır. Meteoroloji uzmanları ellerindeki belirli esaslara göre hava durumunu değerlendirerek kısa ve uzun süreli tahminler yaparlar. Radyolarda dinlediğimiz, gazetelerde okuduğumuz hava raporları meteoroloji uzmanlarının eseridir. Bu tahminlere göre denizciler, havacılar ve ilgili diğer meslek sahipleri gerekli tedbirleri alırlar. Bizler de sabahları evden çıkmadan önce meteorolojinin tahminlerine göre giyimimizi ayarlar, şemsiyemizi, yağmurluğumuzu alırız. Bu tahminlerin bazen yanlış çıkması uzmanların hatasından değil, hava durumunun gösterdiği anî değişikliklerdendir.

• Teleskop Ne İşe Yarar?

Teleskop bir çeşit dürbündür. Dürbünlerin ne işe yaradığını hepimiz biliyoruz. Uzaktaki cisimleri büyüterek yaklaştırır, böylece gözün uzakları kolaylıkla görmesine yardımcı olurlar. Teleskoplar da aynı esasa göre geliştirilmiş olup gök cisimlerinin incelenmesinde kullanılırlar. İlk teleskop 1609 yılında ünlü İtalyan bilgini Galile tarafından yapılmıştır. O zamandan beri her yönden gelişen teleskoplar insanoğlunun uzay hakkında pek çok şey öğrenmesine yardımcı olmuştur. Bazı teleskopların tek gözlü uzun bir dürbün kadar olmasına karşılık bazı teleskoplar o derece büyüktür ki özel olarak inşa edilmiş dev binaların içinden uzaya doğru yöneltilirler.

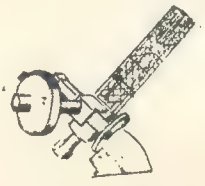

En son model bir teleskop

UZUNKULAK AMCANIN KIZAĞI

HİKÂYE

Çeviren: Ayşe BİLGE

Günün birinde kış geliverdi. Uzunkulak Amca bir baktı ki, tarlalar, ormanlar karla kaplanıvermiş. O da hemen silindir şapkasını sıkıca başına geçirdi, boynuna kalın bir atkı sardı, kürklü çizmelerini giydi, serüven peşinde koşmağa çıktı.

Ormanın kenarına henüz gelmişti ki, kahkaha sesleri ve bağrışmalar duydu. Uzunkulak Amca'nın küçük dostları, sincap Kızılkuyruk, minik keçi Akkulak, Tekircik ile Bıyıklı, eğleniyorlardı. Parlak kırmızı bir kızağa binip, kendilerini tepeden aşağı bırakıyorlar, kahkahalarla gülüyorlardı.

— «Gelin, bizimle oynayın Uzunkulak Amca,» diye bağırdılar.

— «Bunun için pek yaşlı değil miyim?» diye cevap verdi Tavşan.

— «Yok yok,» dedi Akkulak. «Babamdan da yaşlı değilsiniz ya, o bizimle kızak kaymaya gelecek, söz verdi.»

Gerçekten de biraz sonra, Uzunkulak Amca'nın dostu Keçi Dayı paltolara, atkılara bürünmüş bir halde çıkageldi. Eğlentiye katılmak için pek sabırsızlanıyordu.

Artık Tavşan Amca'nın çocuklara itiraz etmesi için hiç bir mazereti kalmamıştı. Üstelik, bir kere oynamaya başlayınca, kızak o kadar hoşuna gitti ki defalarca kaydı.

Derken yemek vakti geldi. Keçi Dayı, karısına bir çuval patates alması gerektiğini hatırlattı, hemen pazara koştu. Uzunkulak Amca da, Tavuk Hanım'a gitti, Tarlafaresi Teyze'nin ısmarladığı bir düzine yumurtayı aldı. Bayan Tarlafaresi, Uzunkulak Amca'nın ev işlerini yapar, kızı Ayşecik'e bakardı.

Yemekten sonra, Tavşan Amca kimseciklere bir şey demeden, doğru tavanarasına çıktı. Tarlafaresi Teyze ile Ayşecik, etrafı alt üst ettiğini işittikçe, ne yaptığını merak edip durdular. Nihayet Uzunkulak Amca bahçeye indi, hem de bir kızakla... Üstelik, bir çamaşır teknesiyle iki kalastan yapılmış bir kızak...

Ayşecik'le babası akşama kadar oynadılar. Kızının yatma vakti gelince Uzunkulak Amca oyuna tek başına devam etti.

Fakaat... Ne yazık ki düşmanları, Kurt, Tilki, bir de Çakal, Tavşan'ın gece vakti tek başına dolaştığını gördüler.

— «Onu ya şimdi yakalarız,» dedi Tilki, «ya da hiç bir zaman elimize geçmez. Böyle çamaşır teknesine oturmuş, ayaklarını altına almışken imkânı yok kaçamaz.» Tilki üçünün en kurnazıydı.

İki suç ortağı ona hak verdiler. Uzun zamandır kendilerine çekmek istedikleri tavşan ziyafetini düşündükçe, ağızları sulanıyordu. Gizlendikleri çalılıklardan çıkarak, yokuşun ortasına fırladılar.

— «Dikkat,» diye bağırdı Uzunkulak. «Çekilin yolumdan.» Olanca hızıyla yokuş aşağı iniyordu.

— «Hayır,» diye bağırdılar. «Bu defa kaçamazsın elimizden.»

Kızak o kadar hızlı geliyordu, yokuş o kadar kaygandı ki, Uzunkulak Amca'nın garip arabası bütün kuvvetiyle, kötü hayvanlara çarptı, her birini bir tarafa savurdu. Tavşan ise, duraklamadan, yamacın dibine kadar indi, kızağından fırladı, koşa koşa evine girdi.

(Devamı 27. sayfada)

SİZİN FIRÇANIZDAN

DOĞAN KARDEŞ AİLESİ

Nedret Çatak (16 yaşında) Haydarpaşa Lisesi 4/D sınıfı - İST.

KÜÇÜK JOKEY

Ahmet Saraçoğlu (16 yaşında)

KÖPEĞİMİZ

Ayşegül Ölmez (9 yaşında) İST.

RESİMLERİNİZLE ŞEHİRLERİMİZ

ARTVİN

Turgay Yeşim Galatasaray Lisesi 8/A

Karadeniz bölgesinin Doğu Karadeniz bölümünde bulunan Artvin'in toprakları çok engebeli olup, Çoruh yarma vâdisi Karçal ve Kaçkar dağlarını ikiye böler. İlin Karadeniz kıyılarında iklim her mevsim yağışlıdır. Dağlarla denizden ayrılmış Çoruh vâdisinde; az yağışlı ve mevsimlik sıcaklık farkı fazla sert bir kara iklimi hüküm sürer. Kıyı kesiminde dağlar orman yönünden zengindir.

Tarzan

MAHAR ÜLKESİ

24

MAHAR ADLI GARİP BİR KUŞU ÜLKESİNE GERİ GÖTÜREN TARZAN, MAHAR TARAFINDAN ALDATILIR. KOCA KUŞ, TARZAN'IN OĞLU KORAK'I ESİR ALIP KAÇAR.

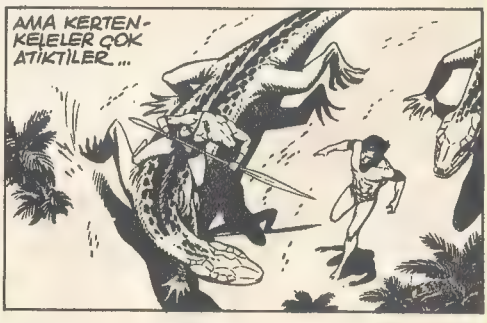

ŞİMDİ BURADAN KAÇABİLİRİM.
FAKAT DEV KERTENKELE ATLARI, ANCAK EFENDİLERİNE İTAAT EDİYORLARDI...
YAKALAYIN!
ONU BANA BIRAKIN!
TARZAN'IN ETRAFI SARILMIŞTI... DURUMUNUN PARLAK OLMADIĞINI GÖRÜYORDU.
EN İYİSİ HÜCUM ETMEK DİYE DÜŞÜNDÜ.
DEFOLUN!..
KERTENKELE ADAMLARI BÜYÜK BİR KUVVETLE ETRAFA SAVURMAYA BAŞLADI...
AHHH!..
ÇEKİLİN ÖNÜMDEN!
OĞLUM BENİ BEKLİYOR!
BÜYÜK BİR ÇABAYLA ETRAFINI SARANLARLA MÜCADELE EDİYORDU...
FAKAT AZ ÖNCE YERE YIKTIKLARINDAN BİRİ KENDİNE GELİYORDU...
HEMEN ELİNDEKİ SOPAYI TARZAN'IN BAŞINA FIRLATTI...
Pat
Küt
DİĞERLERİ DE TARZAN'IN BU ŞAŞKINLIĞINDAN FAYDALANIP VAR GÜÇLERİYLE VURMAYA BAŞLADILAR
HAYIR
HAYIR
KALKMALIYIM... KORAK BEKLİYOR...

ARKASI VAR

ARANAN KAÇAK

ÖZET: Kit Kat'la Kargaburun, bir kasabada, kızılderili Sürünen Domuz'un arandığını öğrenirler. Bu arada Sürünen Domuz çetesi soygunlar yapar.. Sonunda küçük kovboy Kit Kat ile arkadaşı, bu çeteyi yakalamak isterler.

GARGANTUA

(YAĞ TULUMU)

5

Francois Rabelais'den derleyen:
Prof. Jacques Fiot
Türkçeye çeviren:
Türkân MÜNİR

ÖZET: Granguzye adlı bir Fransız köylüsünün son derece şişman bir çocuğu olur. Gargantua adı verilen bu dev, babasıyla Paris'e okumaya gider. Orada Notre Dame Kilisesinin çanlarını çalar.

Çanlar yerlerine gönderildikten sonra, Yonatus Hoca ve profesörleri dinlemek üzere davet edecek, herkes Gargantua'nın geri verecek bir şeyi olmadığını öğrenecek, Gargantua da bu işe bol bol gülecekti.

Yonatus Hoca ile profesörler yiyip içerlerken, Paris Belediye Başkanı, Üniversite Rektörü ve Notr Dam'ın baş rahibi Gargantua'nın evine geldiler...

Ponokrates çanları Başkente taşıtmış. sonra Jonatus Hoca ile profesörleri alıp gelmişti. Yonatus Hoca ile profesörler Gargantua'nın bulunduğu salona girdiler ve orada pek yakından tanıdıkları üç önemli Paris'li ile karşılaşınca hayretler içinde kaldılar.

Yonatus Hoca çekingen bir tavırla:

— «Bunlar buraya niye geldiler acaba?» diye düşünüyordu. «Ama ne olursa olsun ben çanları isteyeceğimi vadettim.» Ve söylevine başladı:

— «Sayın Bay, Baylar; Çanlarımızı geri vermeniz bizleri pek memnun edecektir. İhtiyacımız var bu çanlara. Bu çanları pek yüksek fiatlarla satın almak istediler, ama biz onları hiçbir zaman satmadık. Onlar kötü havaları kovar. Onlar bağlarımızı bahçelerimizi her türlü afetten korur... Onlar bizi her tehlikeden uzak tutar... Ve eğer onları kaybedersek herşeyi kaybetmiş oluruz... Ve sonra, eğer ben bu çanları beraberimde götürürsem Parisliler bana 300 litre şarap ve iki pantolon verecekler. Bunu bana vadettiler. Şayet çanları geri götürmezsem hiç bir şey vermeyecekler. İki pantolon bu zamanda, sizin de bildiğiniz gibi sayın Bay pek gerekli şeylerdir. Çok iyi anlıyoruz: Kısrağınız bu çanlardan çok hoşlanıyor. Ama Pariste olursa bu çanlar, herkesin işine yarar. Çansız bir şehir, değneksiz bir köre benzer. Şu dakikada bizler değneğimizi kaybetmiş körler gibiyiz. Ne olur...»

Hoca sözünü bitirmeden bir takım sesler duyulmaya başladı:

DİN DAN... DİN DAN... DİN DAN...

Bu sesler, yerine çoktan takılmış olan çanların sesiydi. Notr Dam Kulelerinden yükselmekte ve gittikçe büyüyerek Paris göklerine yayılmaktaydı.

TATLI HAYAT

Gargantua Paris'e ne vaktini kaybetmek, ne de gönlünü eğlendirmek için gelmişti. Babası Granguzye'yi memnun edecek bir eğitim görmesi gerekiyordu.

Ponokrates bunu pekâlâ biliyordu. Fakat öğrencisinin programını çizmeden önce eski öğretmenleriyle yaptığı çalışmaları öğrenmek istiyordu.

— «Babanız bana sizin uzun zamandan beri eğitildiğinizi, fakat az öğrendiğinizi söyledi. O derslerden bu yana günlerinizi nasıl geçiriyorsunuz?»

— «Saat 8 le 9 arasında kalkarım, çünkü erken kalkmak gerekli değildir.»

— «Sonra ne yaparsınız?»

— «Sonra yatağımın içinde sıçrar dururum, çayırda bir kuzu gibi»

— «Ondan sonra?»

— «Ondan sonra yüzümü ve vücudumu yıkarım, taranırım. Bütün bu işleri vakit kaybetmemek için ellerimle yaparım.»

— «Daha sonra?»

— «Daha sonra çok ekmek,

çok çorba ve özellikle çok et yerim.»

— «Biraz spor yapmadan bu kadar çok yemek doğru değil.»

— «Ne?.. Ben hiç mi spor yapmadım? Kalkmadan önce 6,7 defa yatağımda sıçradım ya! Bir Hocam bana ilk yemeğin zihin açıklığı verdiğini söylemişti: demek ki en önemli öğün kahvaltı... Bir başka hocam da hayatta başarıya ulaşmak için hızlı gitmenin faydası olmadığını, sadece erken davranmak gerektiğini sık sık tekrarlardı. Gerçekten sıhhat, devamlı yemek yemekle değil, çok erken yemekle elde ediliyor.»

— «Ya!.. Peki ne zaman derslerinize çalışıyorsunuz?»

— «Sabahleyin, yarım saat kadar eski bir gramer kitabını güzel yazıyla temize çekiyorum.»

— «Öğleyin ne yiyorsunuz?»

— «Öğlen yemeğime birkaç düzine piliç, dil ve tütsülenmiş sığır, yumurta ve balıkla başlarım ve böylece devam ederim. Ancak karnım acımaya başladığı zaman dururum.»

— «Öğleden sonra, acaba çalışır mısınız?»

— «Böyle güzel bir öğle yemeğinden sonra tekrar büyük ve ağzına kadar dolu bir bardak şarap içerim: aynı zamanda ellerimi yıkayabilirim o bardakta... Sonra, zihnimi dinlendirmek için, hiç bir şey düşünmeden iki üç saat uyurum.»

— «Peki uyandığınız zaman, ne yaparsınız?»

— «Tekrar birkaç litre şarap içerim. Her zaman yemeklerime öyle çok tuz koyarlar ki! Sonra iskambil oynarım, biraz çalışırım. Şiirler öğrenirim, dolaşa dolaşa tekrarlarım onları. Eve dönünce de akşam yemeği yerim.»

— «Akşam yemeğinden sonra ne yaparsınız?»

— «Akşam yemeğinden sonra arkadaşlarla oyun oynarım, iskambil oynayarak yeriz, içeriz. Bu oyunlar ancak iyice doyduğumuz zaman biter. Sonra yatmaya gider ve ertesi sabaha kadar deliksiz uyurum.»

— «Demek öyle! Çok vakit kaybediyor, yeterince çalışmıyorsunuz. Ben bütün bunları değiştireceğim.»

GARGANTUA'NIN ÖĞRENİM METODU DEĞİŞİYOR

Ponokrates Granguzye'nin neden hiç memnun olmadığını şimdi daha iyi anlıyordu. Gargantua pek kötü huylar edinmişti.

Uzun zaman, geceleri, Ponokrates öğrencisini düşünüyor ve kendi kendine: «Ne yapmak gerektiğini pekalâ anlıyorum, fakat Gargantua'yı bambaşka bir hayata nasıl geçirebilirim? Birdenbire mi, yoksa yavaş yavaş mı? Canım, bitkiler, hayvanlar bile alışkın oldukları şeyler birdenbire değiştirilirse ölürler, diyordu. «Başlangıçta çok dikkat etmem lâzım. Başlamadan önce dostum olan bir doktoru görmeye gideceğim ve onun fikrini alacağım... Belki de Gargantua'ya eski öğretmenleriyle öğrendiklerini unutturacak bir ilâcı vardır.»

Ve böylece Gargantua, yepyeni bir Gargantua olduğunun kendisi bile farkına varmadı.

(Devamı var)

GENÇ KIZLAR

TURİSTİK GEZİ

O YIL KIZLARIN OKULLUNDA YAZ TATİLİNDE BİR GEZİ TERTİPLENMİŞTİ. KIZLAR ÇOK SEVİNÇLİYDİLER.

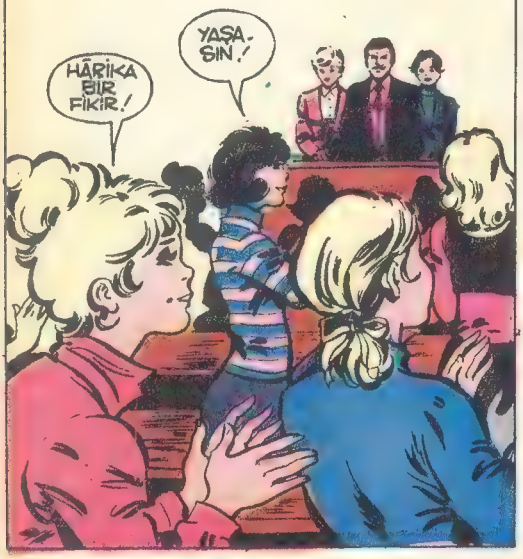

O AKŞAM EMİLİ BABASINI KANDIR-MAYA ÇALIŞIYORDU...

ROSE DE İZİN ALAMAMIŞTI...

BEN DE ... BEN DE LONDRA'YA GİDECEĞİM!

HAYDİ İÇERİ BAKAYIM.. GELECEK YIL BABAN GÖTÜRÜR

O AKŞAM ROSE SEVİNÇLİYDİ

EMİLİ MÜJDE! BABAM İZİN VERDİ!

DAHA BANA İZİN YOK!

NE FENA!.. ANNENE BİR YALVARSANA!

ROSE İZİN ALMIŞ!

OLABİLİR... KİMBİLİR ANNESİYLE BABASINI NE KADAR ZORLAMIŞTIR. AMA BABAN HAKLI!

ERTESİ SABAH OKULDA KARŞILAŞTIKLARI ZAMAN İKİSİ DE DURUMA ÜZÜLDÜLER.

DEMEK BABAN İZİN VERMEDİ HA...

EVET, AMA GALİBA HAKLI... İSPANYA NERESİ, İNGİLTERE NERESİ..

YOLA ÇIKMA ZAMANI GELMİŞTİ

BÜTÜN YOL PARANI VE YİYECEK, YATACAK YERLERİN PARASINI OKUL İDARESİNE YATIRDIM. BU DA SENİN CEP HARÇLIĞIN... DİKKATLİ HARCA...

TEŞEKKÜR EDERİM BABACIĞIM!

İŞTE UÇAK DA KALKIYOR.. İYİ YOLCULUKLAR OLSUN!

ROSE, UÇAĞA İLK DEFA BİNİYOR.

İNŞALLAH HASTALANMAZ!

OKULDAN ELLİ KIZ VE İKİ ÖĞRETMEN DE UÇAKTA YERLERİNİ ALMIŞLARDI...

UÇAK HAVALANDIKTAN AZ SONRA...

AYY... MİDEME BİR ŞEYLER OLUYOR! EYVAH, FENALAŞIYORUM!

YANINDA KÜÇÜK NAYLON TORBALAR OLACAK!

AH... ANNECİĞİM... FENA OLUYORUM... AYYY...

BU KADAR BAĞIRACAK NE VAR ROSE? BİRAZ METİN OL KIZIM...

ARKASI VAR

OYUN EĞLENCE BİLMECE

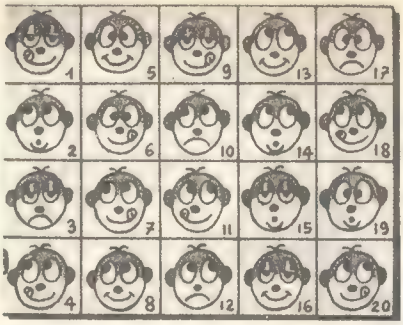

Yukardaki resimde 20 tane gülen maymun görüyorsunuz, ama sadece iki tanesinin tebessümü birbirinin aynı, bu maymunları bulabilir misiniz?

Yukarıda birbirinden sevimli 6 hayvan görüyorsunuz, fakat bu yakından tanıdığınız hayvanların vücutları birbirine karışmış, bakalım ne kadar zamanda doğru parçaları birleştirebileceksiniz?

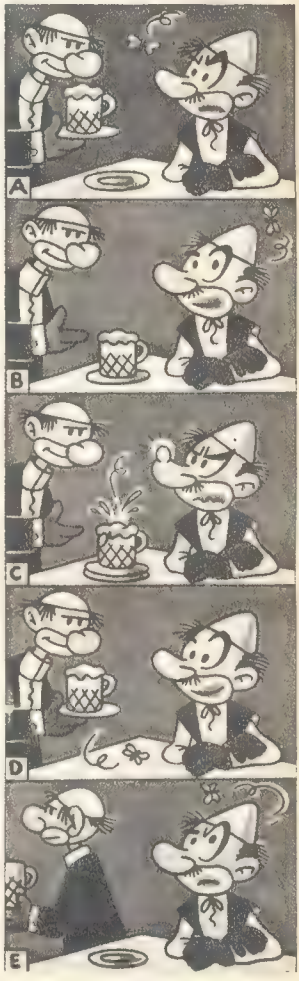

Yandaki resimlerde gösteri yapan palyaçoları görüyorsunuz ancak bu 5 resmi hâdiselerin oluş sırasına göre sıraya koymak size düşüyor.

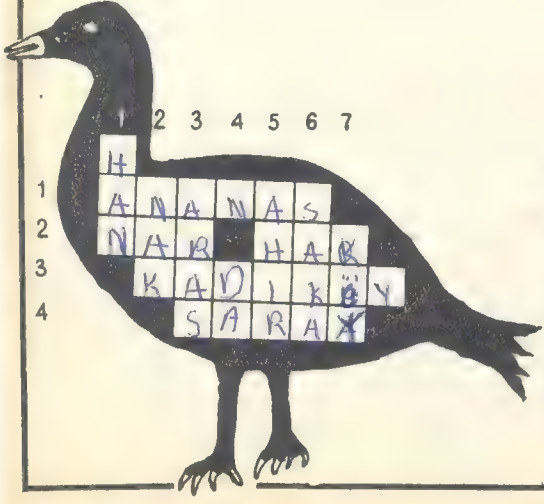

SOLDAN SAĞA: 1 — Güney ikliminde yetişen kıymetli bir meyva. 2 — Taneli bir meyva; Tanrı. 3 — İstanbul'un bir ilçesi. 4 — Trakya'da bir ilçe.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1 — İmparator. 2 — Tersi soy. 3 — Doğuda bir nehrimiz. 4 — Tersi isim. 5 — At, öküz gibi hayvanların barındığı kapalı yer. 6 — Ötücü kuşlardan biri. 7 — Kasabadan küçük ev topluluğu.

(Cevaplar 31. sayfada)

SİZE KENDİMİ TANITAYIM!

Adım David Shaw. Beni bütün dünya Kaçırılan Çocuk olarak tanır. Anam, babam ölmüş, küçük yaşta öksüz kalmıştım. Miras yüzünden beni kaçırdılar. Ondan sonra öyle maceralı bir hayat yaşadım ki! Denizlerde savaşlar, ölüm tehlikeleri, esrarengiz olaylar! Hangibirini anlatayım! Başımdan geçenleri KAÇIRILAN ÇOCUK romanında merakla, heyecanla okuyacaksınız.

ARMAĞAN

ÇOCUK KLASİKLERİ

OKUMUŞ OLMAKLA ÖVÜNECEĞİNİZ KİTAPLAR

BU KİTAPLARDAN SİZDE OLMAYANLARI TEZ ELDEN ALMAYA BAKIN. GİTTİKÇE AZALIYOR. SONRA, KOLEKSİYONUNUZ EKSİK KALIR!

Dünya çocuk edebiyatının en güzel kitapları

● KORKUSUZ KAPTANLAR ● GULLIVER'İN GEZİLERİ ● KAÇIRILAN ÇOCUK ● BİR ÇOCUĞUN HİKÂYESİ (II. baskı) ● ROBINSON CRUSOE (II. baskı) ● POLLYANNA (II. baskı) ● ESRARENGİZ ADA ● BİR EŞEĞİN HATIRALARI ● DEFİNE ADASI ● HEIDI ● KAPTAN GRANT'IN ÇOCUKLARI ● DÜNYA'DAN AY'A ● TOM SAWYER ● KİMSESİZ ÇOCUK ● TOM AMCA'NIN KULÜBESİ ● KÜÇÜK KADINLAR ● GÖKTEN İNEN MELEK ● KARA ELMAS ● İYİ HANIMLAR ● SEKSEN GÜNDE DÜNYA GEZİSİ ● SOPHIE'NİN BAŞINA GELENLER ● KÜÇÜK ERKEKLER ● ALICE TUHAFLIKLAR ÜLKESİNDE ● JO'NUN ÇOCUKLARI ● BAMBİ ● MERCAN ADASI ● KÖYÜN İKİZLERİ ● MUTLU PRENS ● KİMSESİZ KIZ ● İSVİÇRELİ ROBINSON ● DÖRT ARKADAŞ

NEŞRİYAT ANONİM ŞİRKETİ • **GENEL DAĞITIM: BATEŞ**

KÜÇÜK İZCİLER

ÖZET: Dört izci arkadaş, diğer arkadaşlarıyla yapacakları kamp için yer ararken askerî bölgeye girerler. Birtakım maceralardan sonra kampa dönerler. Askerî bölgeye giren casusları yakalamak için tehlikeli işlere girişirler.

ARKASI VAR

DİKKAT ! Bu sayfalarda çıkmasını istediğiniz kendi şiirlerinizi aşağıdaki adrese postalayınız: **DOĞAN KARDEŞ «Kardeşlerin Köşesi» P.K. 1146-İSTANBUL**

HAYAL ÜLKESİ

Bir gece uyumuştum,
Kanat takıp uçmuştum.
Vardım Hayal ülkesine
Hayran oldum her
yerine.

Periler, cinler oynaşır,
Çocuklarsa kaçışır.
Oyuncak, yiyecek dolu;
Belli olmaz dönüş yolu.

Oynamaya pek daldım,
Yemişler atıştırdım.
Baktım pek geç
olmuştu,
Çocuklar kaybolmuştu.

Kanatlarımı takarak,
Etrafıma bakarak,
Yatağıma vardım ben,
Uçuyordum sevinçten.

ÖNDER KIRAN
Ortaokul öğrencisi
ANKARA

YELKENLİ GELİYOR UZAKTAN

Yelkenli geliyor uzaktan,
Küçücük kabuktan,
Tayfaları çocuktan,
Yelkenli geliyor uzaktan.

Suların köpükleri
Vuruyor tekneye;
Tayfalar bağırıp çağırıyor,
Yelkenli geliyor uzaktan.

OĞUZ İLBAŞ, Yunus Emre Ortaokulu öğrencisi - ANKARA

BEBEĞİM

Bebeğimin adı Emine'dir,
Görseniz ne şekerdir.
Tombul, pembe yanaklı,
Bakışları çok tatlı.

Beni hiç bir zaman üzmez,
Bensiz hiç bir yere gitmez.
Güzel güzel giydiririm,
Bahçede gezdiririm.

MÜJDE TUZCULAR
Pilot Cengiz Topel İlkokulu öğrencisi
Bakırköy - İST.

CİVCİV

Ufacık ağızıyla,
«Cik cik» diye bağırır.
Kırmızı, beyaz, siyah
Her rengi vardır.

Kimi olur horoz,
Kimi tavuk olur,
Hepsinin bizlere
Faydası vardır.

BETÜL BAPİR
İltekin İlkokulu öğrencisi
ANKARA

TATİL

Güleriz, oynarız,
Ne mutlu tatil geldi;
Çocukların yüzü güldü,
Ne mutlu tatil geldi.

Karnelerimizi aldık,
Gülüp coşacağız artık.
Bir yaş daha büyüdü sınıfımız
Ne mutlu tatil geldi.

NURAY SEZGİN
Kale İlkokulu öğrencisi
ÇORUM

AKŞAM

Batıyor işte güneş,
Oluyor yine akşam.

Yatıyor çiftçi, memur;
Dinlenecek vücudu.

Çocuklar bile yatıp,
Yarını bekliyorlar.

Böyle geçiyor gece,
Başlıyor yeni bir gün...

MUSTAFA ÖNDER
Alsancak Ortaokulu öğrencisi
İZMİR

KUŞLARIM

Kuşlarımın güzel
Sesleri var,
Oterler cik cik cik,
Benim kuşlarım...

Tuttuklarımı severim,
Tutamazsam üzülürüm,
Bir kuşum ölürse yas tutarım,
Onlar benim kuşlarım...

H. MACİT HAKKI
Sedat Simavi İlkokulu öğrencisi - LİMASOL

KÜÇÜK DEVE NAZLANINCA!

UZUNKULAK AMCANIN KIZAĞI

(Baştarafı 12. sayfada)

Bu sırada Kurt, Tilki ve Çakal güçlükle ayağa kalktılar, Her tarafları morarmış, şişliklerle kaplanmıştı.

— «Bu nalet Tavşan'ı hiç bir zaman yakalayamayacağız,» dediler, üzüntüyle. «En iyisi bu memleketi terkedelim, küçük hayvanların daha aptal oldukları bir yere yerleşelim.» diye de fikirlerini söylediler.

Böylece, garip kızağı sayesinde, Bay Uzunkulak dostlarıyla birlikte, ormanın içindeki küçük evinde, daha uzun yıllar, barış içinde yaşadı.

BEBEĞİM

Bebeğim pek tatlıdır,
Saçları sarı sarı.
Yeşil yeşil gözleri,
Elbisesi pek cici.

Saçları örgülü,
Bakışları görgülü.
Saçlarını tararım,
Bir kurdele bağlarım.

SİBEL KIRAN
İlkokul öğrencisi
ANKARA

KÜÇÜKLER İÇİN
Doğan Kardeş
BÜYÜKLER İÇİN
Aynа
OKUYUNUZ.

Doğan Kardeş
HAFTALIK ÇOCUK DERGİSİ

Pazartesi günleri çıkar.
31 TEMMUZ 1972
Sayı : 31 Sıra No. 863
Yıl : 27 Cilt : 2

Sahibi ve
Yazı İşleri Müdürü :
ŞEVKET RADO

Yazı İşleri ve İdare :
Divanyolu, Türbedar Sokak 22 İSTANBUL ★ Doğan Kardeş P. K. 1146 - İSTANBUL ★ Telefon: 27 95 10 (Santral) ★ Dağıtım ve Abone: Bateş Bayilik Teşkilâtı Cağaloğlu, Molla Fenârî Sokak 1 - İSTANBUL.

ABONE ŞARTLARI
Yurt içi adi posta, yıllık: 60 TL. ★ Altı aylık: 30 TL. ★
Yurt dışı adi posta, yıllık: 90 TL. ★ Altı aylık: 45 TL. ★
Yurt dışından abonelerini uçakla isteyenlerden bulundukları ülkeye göre ayrıca uçak ücreti alınır. Adres değişikliği için 100 kuruşluk posta pulu gönderilmelidir. ★ YAPI ve KREDİ BANKASI'nın şube ve ajanslarından abone kaydolunabilir.

İLÂN TARİFESİ

Siyah - Beyaz :		Çok renkli :	
Tam sayfa	1500 TL.	Tam sayfa	2500 TL.
Yarım sayfa	800 TL.	Yarım sayfa	1500 TL.

DİZİLDİĞİ ve BASILDIĞI YER :
Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş.

Gönderilen yazı ve resimler iade edilmez.

Tatil Günlerinizde Boş Zamanlarınızı Değerlendirecek Güzel Bir Uğraşı

Bugüne dek sadece yiyecek olarak kullandığınız mercimek, böğrülce, kuru fasulya, bezelye, pirinç, mısır, barbunya, nohut, ay çiçeği, iç fıstık gibi hububatları mozaik olarak kullanıp desen yaratmayı hiç düşündünüz mü? Annenizle veya babanızla bir erzak pazarına (zahireci) gidecek olursanız, orada gerekli olan her çeşit malzemeyi bulabilirsiniz. Erzak pazarından sonra da kırtasiyeciye uğrayıp birkaç tane renkli fon kartonu ve bir iki tüp yapışkan almayı unutmayın.

PAPATYA : Bu hepinizin yapabileceği basit bir model. Önce eni 35 santim, yüksekliği 50 santim olan yeşil bir fon kartonunun üstüne papatyanızı çizin. Sonra da yapışkanınızı satıha sürerek mozaiklerinizi yapıştırmaya başlayın. 1) Pirinç. 2) Mısır. 3) Bezelye veya mercimek.

HOROZ : Bu model için 50 santim genişliğinde, 70 santim yüksekliğinde renkli fon kartonu hazırlayın. Eğer desen size zor geldiyse bir büyüğünüze çizdirebilirsiniz. Yanda görülen desenin karton üzerine çizimi tamamlandıktan sonra, mozaik olarak kullanacağınız zahireleri önünüze koyun ve aşağıdaki numaralara göre yapıştırın. Önce yapışkanınızı küçük bir karton parçasının yardımıyla mozaiki yapıştıracağınız satıha sürün. 1) Mısır. 2) Kuru bezelye. 3) Yaş bezelye. 4) Yeşil mercimek. 5) Barbunya fasulyası. 6) Ay çiçeği. 7) İç fıstık. 8) Böğrülce. 9) Pirinç 10) Arpa. 11) Nohut. 12) Kuru fasulya.

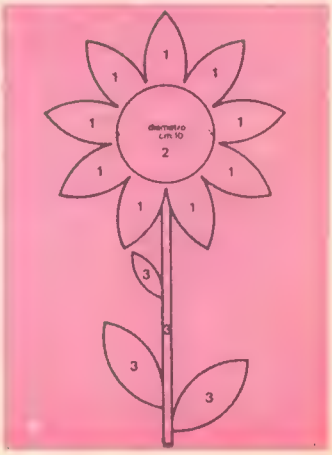

YAZ EĞİTİM KAMPLARI

Okullar tatil olduktan sonra, hemen hemen dünyanın her yanında, çocuklar için kamplar açılır. Bu kampların en büyük amacı çocukları eğlendirirken, farkına varmadan eğitmektir. Şimdi siz, «okul bittikten sonra da eğitim olur mu diyeceksiniz» belki, ama eğitim insanın her anında, gördüklerinden, işittiklerinden faydalanmak demektir. Onun için bu kamplarda, oyun oynarken, yüzerken, yatar, uyurken gördükleri her şey çocukların yeni şeyler öğrenmesine yol açar.

İşte size İspanya'da ilkokul çocukları için açılmış yaz kamplarından bir ders anı... (Yukarıda) Oysa İngiltere'de çocuklar yaz aylarında izci kamplarında kitap defterden uzak, tabiatla başbaşa hayat hakkında bilgilerini artırıyorlar. (Yanda)

Bu da Almanyanın küçük kasabalarından birinin ana caddesinde sergi açan ilkokul öğrencileri. Dağ kasabasında kurdukları kampta yazın zevkini çıkaran küçükler, arada, kasabaya inip, açık hava sergisinde yaptıkları resimleri sergiliyorlar.

BİRAZ DA GÜLELİM

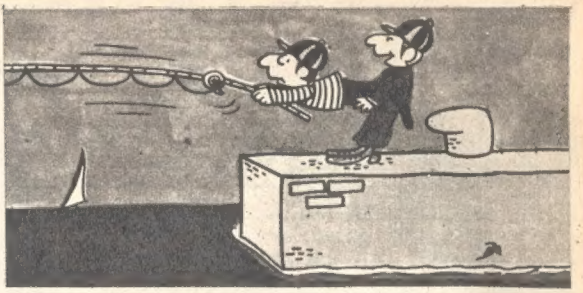

— *«Söyle bakalım bana olan 10 lira borcunu ne zaman ödeyeceksin?»*

— *«Ali çabuk, Dik'in kemiğini nereye sakladığını söyle!»*

— *«Hazır kasayı açmışken kumbarama da para atar mısın baba?»*

AKILLI ÖRDEKLER

NASRETTİN HOCA'DAN SEÇMELER

HAVA ALMAYA ÇIKMIŞ

Nasrettin Hoca merhum, bir gün kırda gezerken bakmış ki, karşıdan bir süvari kafilesi tozu dumana katarak geliyor. Korkmuş ve yanındaki bir mezarlığa seğirip eski bir kabrin içine gizlenmiş. Bunu uzaktan gören kafile gelip Hoca'yı bulmuş; merakla, «Bre Hoca, biraz evvel dışarıda geziyordun. Şimdi mezara girmişsin, ne yaparsın buralarda?» diye sormuşlar. Hoca, «Ben bu mezarın ölüsüyüm de şöyle bir hava almaya çıktım,» demiş.

LUNAPARKTAYIM DERKEN

bu hafta Doğan Kardeşler

DOĞUM GÜNÜ HEDİYELİ BU SAYFAMIZA KATILMAK İÇİN: Ad ve soyadınızı, doğum yer ve tarihinizi, ev adresinizi yazıp, doğum gününüze 2 ay kala 2 vesikalık fotoğrafla birlikte **«DOĞAN KARDEŞ — Bu hafta Doğan Kardeşler sayfası — P. K. 1146, İSTANBUL»** adresine postalayınız.

Demir Çetinkal
İzmir 31.7.1961

Can İzgi
İstanbul 31.7.1962

Pembegül Koç
Kelkit 31.7.1963

Ayşegül Üner
İskenderun 1.8.1959

★Serhat Özuyguntaş
İzmir 1960

Seylde Gürses
Ankara 1.8.1961

İbrahim Demirer
Merzifon 1.8.1961

Arda Şişli
İstanbul 1.8.1964

★Ercan Akçıl
Malatya 2.8.1960

A. Emin Uslupat
Mudurnu 2.8.1961

★Sedat Yeğen
Isparta 3.8.1960

Emel Bulut
İstanbul 1959

Belgin Gülşen
Malatya 5.8.1959

Mete Ağaoğlu
Balıkesir 5.8.1960

M. Ümit Söğütlügil
..... 5.8.1962

Ender Süzer
Ankara 5.8.1963

.....
İzmir 6.8.1962

Veysi Tamer Kondu
Adana 6.8.1965

OYUN EĞLENCE BİLMECE ÇÖZÜMLERİ

- **Soldan Sağa:** 1 — Ananas. 2 — Nar, Hak. 3 — Kadıköy. 4 — Saray.

  Yukarıdan Aşağıya : 1 — Han. 2 — Nak. 3 — Aras. 4 — Da. 5 — Ahır. 6 — Saka. 7 — Köy.
- Resim sırası D, B, E, A, C olmalı.
- A-4 Timsah, B-1 Fil, C-5 Zürafa, D-3 Kanguru, E-6 Tavşan, F-2 Domuz, olmalıydı.
- 4 ve 18 numaralı maymunların gülüşü aynı.

— «Baba o minnacık ettei. sekiz dilim nasıl çıkaracaksın merakla bekliyorum.»

Kahraman OSMAN

CELAL KANDEMİROĞLU